

צא:

השוכר את הפועלים פרק שביעי בבא מציעא

מסורת הש"ס

עין משפט
ג' מוצה

דש באווזין ובתרגולין ארבי יוסי ברבי יהודה סהו. יש לפרש
דמיבעיא ליה דשין נרגליהן ולא נכפיהם דאין יכולין לזוש
נכפיהן דלי בכל כחו בעינן האיציל או דלמא דיו ורגליו בעינן
והא ליכא דאין דשין נכפיהן אי נמי יש לומר דאפילו דשין נכפיהן

מתני' ואפילו נכפיו. דאין מוזי ידיו ורגליו: גמ' כי שור.
דהא אקשט חוסס למחס: דש באווזים. דאין להם ידים להשען
וכל משענתם על נרגליהן: עד שלא הילכו וכו'. דרנן להטיל ענבים
על הגת וזוכרין נרגליהם על

- (ב) [ג'ל רבנא. רש"י].
- (ג) פסחין נט'.
- (ד) ומעשרות פ"ג מ"ח.
- (ה) נירפט רש"ל בשבט
- (ו) מל"ח וכן בענין. (ז) וקף
- פח:

תורה אור השלם

- 1 את חקתי תשמרו
בדקתקן לא תרביע
כלאים שרף לא תזרע
כלאים וקנז כלאים
שעתו לא יעלה עקבך:
ויקרא י"ט
- 2 כי תבא בכרם רעך
ואכלת ענבים כנפישך
שבעך ואל בלך לא
תתן: דברים כג ה'

מוסף רש"י

דש באווזין ובתרגולין.
שאין להם אלא נגלים.
מזו. מי עבר עליהם משום
לא לחסות שור. אי לא. אבל
כחו בעינן. כשור. והא
איכא כ' (סוה"טו"ו) וכו'.

ע"א א וי"י פ"ט מה'ג'
בלאס הלכ' ב פתח
לאין רפס טור ש"ע י"ד
פ"י ר"ז ספ"ג ז'
ע"ב ב וי"י פ"ג מה'ג'
סביתו הלכה ט
פתח עין אל טושי' ח"ת
פ"י ש"ג ספ"ג ז'
פ"ג ד ה מ"י שם הלכה
י י"א י"ב טושי' שם
פ"ג ט'
מ"ב ר ו וי"י שם הלכה ב
ועי' בהשגות ופ"ח
טושי' שם ספ"ג י"א
פ"ב ח ט מ"י שם הלכה
י טושי' שם פ"י י'

אילו נאמר יבהמתך לא תרביע הייתי אומר
לא יאחזו אדם את הבהמה כדי שיעלה
עליה זכר תלמוד לומר כלאים כלאים הוא
דאסור הא מין במינו שרי ומין במינו נמי
אחיה אין הכנסה לא מאי אחיה הכנסה
ואמאי קרי ליה אחיה לישנא מעליא אמר
רב אשי הא מילתא בעו מינאי דכי י"רב
נחמיה ריש גלותא מהו להכניס מין ומינו
ושאינו מינו לדיד כיון דאיכא מיניה בתר
מיניה גריר או דלמא אפילו הכי לא ופשטי
להו לאיסורא דלא כהלכתא משום פריצותא
דעבדי: מתני' יהיה עושה בידיו אבל לא
ברגליו ברגליו אבל לא בידיו אפילו בכתיפו
הרי זה אוכל ר' יוסי ברבי יהודה אומר עד
שיעשה בידיו וברגליו: גמ' מ"ט י"ב תבא
בכרם רעך ככל מאי דעבדי: רבי יוסי בר'
יהודה אומר עד שיעשה בידיו וברגליו: מ"ט
ד' יוסי ברבי יהודה כי שור מה שור עד
שיעשה בידיו וברגליו אף פועל עד שיעשה
בידיו וברגליו י"בעי רבה בר רב הונא דש
באווזין ובתרגולין לר' יוסי ברבי יהודה מהו
בכל כחו בעינן והא איכא או דלמא בידיו
וברגליו בעינן והא ליכא תיקו אמר רב נחמן
אמר רבה בר אבהו הפועלים עד שלא הילכו
שתי וערב בגת אוכלין ענבים ואין שותין יין
משהילכו שתי וערב בגת אוכלין ענבים
ושותין יין: מתני' יהיה עושה בתאנים
לא יאכל בענבים בענבים לא יאכל בתאנים
י"אבל מונע את עצמו עד שמגיע למקום
יפות ואוכל ויכולן לא אמרו אלא בשעת
מלאכה יאכל משום השב אבידה לבעלים
אמרו פועלין אוכלין בהליכתן מאומן לאומן
ובחזירתן מן הגת ובחמור כשהיא פורקת:
גמ' איבעיא להו עושה בגנן זה מהו שיאכל
בגנן אחר ממין שאתה נותן לכליו של בעל
הבית בעינן והא איכא או דלמא ממה
שאתה נותן לכליו של בעל הבית בעינן
והא ליכא ואם תמצוי לומר עושה בגנן זה

במין זין שומין יין דהוה ליה עושה
במין זין ואוכל במין אחר: מתני'
אכל מונע הוא עמלו וכו' ואוכל.
כל אכילתו מהן: וכוון לא אמרו.
שיאכל אלא בשעה שהוא עוסק
במלאכה ולא שיטב לו ויאכל לומר
הרי מנעמי עמלי עד כאן לא נכלתי
לאכול עכשו אשכ לי ואוכל: אבל
מפני השב אבידה נכלתי. שלא
ינטל ממלאכתו ויאכל: אמרו טועלין
אוכלין בהליכתן מאומן לאומן.
כשגמרו שורה זו והולכין להתחיל
במחירתה וע"ג דהיא שעתא לאו
שעת מלאכה היא ניחא ליה לבעל
במחירתה וכו': ותמור כשהיא פורקת.
בגמרא מפרש לה: גמ' מהו שיאכל
בגנן אחר. שיקן אשכול גפן יפה
וילך למקום שהוא עושה שם ויאכל:
ואי אמרם. למה לי למיעבי להא
פשיטא דלכול דלי אינו אוכל שור
במחזור דריבין לעיל) דלכלי היכי
אכיל הרי מלאכת שור במחזור זה
אפשר לו לאכול מגנן שהוא עושה
זה שהרי קשור לגמד לפני העגלה
והנזירים עושין בגנן שאלה העגלה
ועומדים בעגלה: אי משום הא לא
תפשוט אמר רב שיאש כשרכא.
בזמורה ארוכה מהל ומנעת עד לפני
השור: דומיא דתאנים וענבים.
שעושה בתאנה זו ואוכל בתרבותיה:
אמר רב שיאש בריה דרב אידי.
לעולם תרוייבו בעינן ממין וממה
והאי דליטריך לתימני תאנים וענבים
ודייקת הא תאנים ותאנים אוכל
בתאנה המודלת על הגפן או גפן
מודלה על תאנה ואשמעינן היה
עושה במין זה לא יאכל במין אחר
ואע"ג דהוי עסוק בשניהם שהרי
לרין להגביה ולהפריד הענפים של
זה מזה כשהוא חותך ומיהו לא ממין
שאתה נותן הוא הא תאנים ותאנים
דומיא דהני כגון המודלת על חבירה
אין לרין להמין מאחה מתן יאכל
דממין שאתה נותן וממה שאתה
נותן הוא דבשניהם הוא עסוק:
ליוזל וליפי למקום שהוא עושה.
ולמה ליה למנוע: משום ביטול
מלאכה. שביטול בהליכתו ובחזרתו:
אששו ובניו מהו. שלא נשכרו
אלל בעל הבית וקא מיימו ליה:
סכרוה. רנן דבי מדרשא דבעו
למיפשט מהא בעינן: מהלך.
בכרי בעל הבית כגון זה נכלתו
מאומן לאומן: כעושה מעשה
דמי. ויש לו לאכול ואפילו הכי
אי לאו דחקין ליה רנן דניחא
ליה לבעל הבית מדאורייתא לא
אכיל מפני שהליכתו לוכך גפן
שהולך אלהה הוא ואכילתו מעניס
שקולן מוזי שאלא ממנה הוא
אלמא עושה בזה אין אוכל בזה:
לאו כעושה מעשה דמי. הלכך
בכחף והולך מוזי אל זו ואכיל:
ומהלך

לא יאכל בגנן אחר שור במחזור היכי אכיל
אידי י"בשרכא תא שמע היה עושה בתאנים לא יאכל בענבים הא תאנים
ותאנים דומיא דתאנים וענבים אוכל ואי אמרת עושה בגנן זה אינו אוכל
בגנן אחר היכי משכחת לה אמר רב שיאש בריה דרב אידי במודלית תא
שמע אבל מונע את עצמו עד שמגיע למקום היפות ואוכל ואי אמרת עושה
בגנן זה אוכל בגנן אחר ניוזל וניתו וניכול החם משום ביטול מלאכה לא
קא מיבעיא לן כי קא מבעיא לן היכא דאיכא אשתו ובניו מאי תא שמע
וכולם לא אמרו אלא בשעת מלאכה אבל מפני השב אבידה לבעלים אמרו
פועלים אוכלים בהליכתן מאומן לאומן ובחזירתן מן הגת סברוה מהלך
כעושה מעשה דמי ומשום השב אבידה לבעלים הוא דאכיל מדאורייתא לא
אכיל אלמא עושה בגנן זה אינו אוכל בגנן אחר לא לעולם אימא לך עושה
בגנן זה אוכל בגנן אחר ומהלך לאו כעושה מעשה דמי איכא דאמרי סברוה
מהלך לאו כעושה מעשה דמי והיינו מעמא דמדאורייתא לא אכיל משום
דלאו כעושה מעשה דמי הא עושה מעשה אכיל מדאורייתא אלמא עושה בגנן
זה אוכל בגנן אחר לא לעולם אימא לך עושה בגנן זה אינו אוכל בגנן אחר
ומהלך

אי לא מפני השבת אבידה לא היה ליה למיכל: הא עושה מעשה. כגון נשא